

Uanstændig behandling af kræftsyrge

Kræftbehandlingen på Rigshospitalet er en skamplet. Det forløb, vi har oplevet, var præget af fejl og ansvarsforflygtigelse, af faglig og menneskelig inkompetence. Læger og politikere bekræfter hinanden i, at kræftbehandlingen herhjemme er på højeste internationale niveau. Det er selvbedrag og en væsentlig årsag til, at vi halter bagefter på helt afgørende punkter.

Der er mange fremragende læger. Men der er også læger, som fagligt og menneskeligt er så ringe, at de ikke burde have lov til at færdes på en hospitalsgang.

Patienterne lærer dem hurtigt at kende. Personalet på sygehusene kan udpege dem. Men gør det ikke. Man klager ikke over en læge. Man udleverer ikke en kollega. De brodne kar kaster et dårligt skær over hele lægestanden, men sagerne gemmes væk. Og derfor bliver det ikke bedre. Derfor er gennemsnittet middelmådigt.

Der bliver lavet analyser, som viser, at sygehusene lever op til målene i de såkaldte kræftpakker, at de får en kontaktperson, at der er sammenhæng i patientforløbet, at alle patienter er tilfredse etc. Alt ligger meget langt fra den virkelighed, jeg har oplevet.

Det siges også, at dårlig kræftbehandling og ringe overlevelse, skyldes mangel på ressourcer. Men det er menneskesynet, kulturen, den er gal med. Uacceptabel dårlig behandling hører til dagens orden. Det er min konklusion efter 12 måneder i tæt kontakt med danske kræftafdelinger.

Kravet om flere ressourcer dækker over det, ingen tør tage fat på: Holdninger, kultur, ansvar og ledelse...

Indtil for et års tid siden havde jeg tillid til den danske kræftbehandling. En sund skepsis, - men dog tillid. Det har jeg ikke mere.

Gennem mit arbejde hører jeg næsten dagligt om helt urimelige patientforløb. Men har ofte tænkt: "De har da været meget uheldige" eller "det kan ikke passe."

Nu har vi så været turen igennem i min familie... og det er værre, end jeg i min vildeste fantasi kunne forestille mig.

Vi oplevede inkompetente læger og total ansvarsforflygtigelse. Vi oplevede fagligt og menneskeligt armod. En cocktail, der ødelagde vores familie.

Min kone betalte den højeste pris. Maria døde i sommeren 2009 efter et uanstændigt sygdomsforløb.

Fem ugers ventetid fra diagnose til behandling. For en aggressiv kræftform, som ifølge enhver lærebog kræver hurtig handling. En af forklaringerne på, at det i tre uger var umuligt at komme i kontakt med en læge på Rigshospitalet lød: "Vi er altså ikke vant til, at patienterne ringer her..."

Glæde efter operationen i lår og hofte. Kræften var væk, ingen spredning. "Du er helbredt". Ortopædkirurgerne var færdige. Lige bortset fra, at de måtte bryde operationssåret op, fordi det var syet forkert sammen.

Så fulgte fem måneders voldsomme smerter i ryggen og hofte. Næsten daglig kontakt med behandler systemet. Men der gik fem måneder, fra Maria klagede over ekstreme knoglesmerter, indtil der blev gjort noget ved det. Fem måneder!

Rigshospitalet afviste nemlig at undersøge det nærmere: "Den kræftform spreder sig ikke til ryggen", "du har bevæget dig forkert", "det er fordi dine ben ikke er lige lange" og "det er nok bare en diskusprolaps". Efter en af samtalerne græd Maria, fordi lægen havde skældt hende ud og mere end antydte, at hun var hypokonder.

Vagtlægen og vores praktiserende læge fik hende i stedet indlagt på et andet hospital. Scanningen gav klar besked: Spredning til både ryg og lunger. Ryggen var ved at kollapse. Men der gik alligevel fem dage før Rigshospitalet opererede: "Du er jo ikke lam endnu..."

I dagene efter kom der så voldsomme smerter i skulderen. "Du har ligget forkert under operationen", lød forklaringen. Så det var der heller ingen grund til at undersøge nærmere.

Lungekirurgerne var den positive oplevelse på Rigshospitalet, - de pressede på for at få Kræftafdelingen til at tage ansvar for patienten. Det blev afvist.

Vi kontaktede herefter selv Århus Universitetshospital, hvor lægerne kunne notere, at en helt elementær undersøgelse ikke var foretaget på Rigshospitalet. Og at lægerne havde overset metastaser og en stor kræftsvulst i skulderen... den fremgik ellers af Rigshospitalets egne scanningsbilleder. Taget to måneder tidligere.

Der er ikke fælles journal på Rigshospitalet. Hver afdeling har sin journal, og den følger ikke patienten. Ingen ved noget – eller i bedste fald meget lidt - om, hvad der er sket tidligere i forløbet, eller hvad der videre skal ske. En patient, der er tilknyttet mere end et speciale, bliver tabt på gulvet. Behandlingen foregår i lukkede siloer. Når man er færdig det ene sted, bliver patienten droppet. Ingen sørger for, at man kommer videre. Og ved næste indlæggelse på Rigshospitalet starter det hele forfra. Det kaldes tværfaglig kræftbehandling.

Man taler meget om kræftpakker, forløbskoordinatorer og sammenhængende patientforløb. Af kræftpakken så vi end ikke indpakningen. Forløbskoordinatoren, - ja, det var mig. Behandlingen på fire forskellige afdelinger på Rigshospitalet var helt uden sammenhæng. De ord, der dækker bedst, er sjusk, fejl og ansvarsforflygtigelse. Det er velkendt, at dårlig kultur på en arbejdsplads skyldes dårlig ledelse. Andre steder ville den slags få konsekvenser. Men det sker ikke på et hospital.

Muligvis er enkelte elementer i behandlingen på Rigshospitalet håndværksmæssigt i orden. Men forløbet er ukoordineret. Ingen har et samlet overblik. Ingen tager ansvaret for at sikre et hensigtsmæssigt forløb. Og ingen tager ansvar for hele patienten.

Kun godt en måned efter at der var konstateret spredning hos den "raskmeldte" kræftpatient, fik Maria at vide, hun var uhelbredeligt syg. Det skete bag et forhæng på gangen på Radiologisk klinik på Rigshospitalet. Det var uværdigt. Lægen kunne med en slående arrogance end ikke besvare et uddybende spørgsmål. Han havde ikke "sin" journal med!

Officielt var det kræften, der tog livet af Maria. Men en håndfuld læger på Rigshospitalet tog livsmodet fra hende.

Kræftbehandling og omsorg for patienten er nemlig to sider af samme sag. Vi kan som patienter og pårørende kun forholde os til resultaterne. Men det er en skændsel for sygehusvæsenet, at patienter bliver behandlet som diagnoser og ikke som mennesker.

De 12 måneder på kræftafdelinger i Danmark blev anskuelighedsundervisning i, hvor galt det står til flere steder. Maria var igennem fem hospitaler, - og på Rigshospitalet var hun indlagt på fire afdelinger. Det var en rejse mellem det sublime og et sted, der må være helvedes forgård.

Et par oplevelser på tre af kræftafdelingerne: Udlevering af forkert medicin. Op til en halv times ventetid, når der er kaldt på hjælp. Gamle mennesker, der ligger og græder. Hvis de

bliver ved, får de besked på at holde mund. En meget syg mand ligger i en seng på gangen med åbne øjne. Placeret under et par skarpe neonlys. Stuegang, hvor patienten bliver tiltalt med et forkert navn. Sygeplejersken, der bruger halvdelen af tiden på at fortælle, hvor travlt hun har. Eller som ændrer medicineringen, fordi kollegaen "ikke har forstand på det". Ligegyldigheden synes uden grænser.

Så er det, jeg spørger: Hvad med kræftpatienter uden ressourcestærke pårørende? Hvad med alle dem, der ingen pårørende har? Eller dem, der ikke har kræfter eller mod til at stille spørgsmål? Skal vi bare finde os i, at gamle og svage ligger og dør, - uden at nogen tager hånd om dem?

Dilemmaet for kritik af kræftbehandlingen er, at de gode læger bliver kede af det. Mens de dårlige læger end ikke registrerer kritikken... de tror nemlig ikke, det er dem, man taler om. Hvordan kan de ansvarlige tillade, at det overhovedet finder sted? For ingen skal bilde mig ind, at ledelsen ikke ved det. Og hvis de ikke gør, er det ikke mindre utilgiveligt.

Mine børn mistede deres mor. Jeg mistede min kone. Og vi mistede alle tilliden til lægerne på det, mange opfatter som Danmarks førende hospital.